

ڙن و ڪلاون

حەممەسەعید حەسەن

ئەگەر ڙنیک خۆشی بوتیت، ئەگەر ڙنیک لە نیتو بیتشکەی سۆزی خویدا راتبژنیت، هیچ دوور نییە دەست بەسەر ھەموو دنیادا بگریت. دەست بەسەر دنیادا گرتنیکی ھونهرى، وەک چایکۆفسکى دەستى بەسەر دنیادا گرتووه، يان ئەدەبى، وەک سیرقانتس دنیاى داگىر كردووه. پیاو ھیندە لەزىر كارىگەرىيەتى ڙندايە، ئەگەر بلندترین پلهوپايەمى لە كىس بچىت، بەرگە دەگرتىت، چى سامان شك دەبات، بىدۇرېنىت، وره بەر نادات، وەلى ئەگەر ڙنیک جىتى بھېلىت، هیچ دوور نییە خۆى بکوشىت.

شتىكە ئاسابىي، كەسيتىك ڪلاون بىت، ئەوه كارەساتە ڪلاون بىت و خۆى ھەستى بىن نەكربىت. لە نیتو دنیاى نووسىنى كوردىدا بە سەدان ڪلاون شك دەبىين، بىن ئەوهى خۆيان ھەستيان بە ڪلاونبۇونى خۆيان كربىت. لەوهش كارەساتر ئەوهىي بېرىك لەو ڪلاونانە، خۆيان پىن كەلەنۈوسەرە! دەزانم بەم جۆرە قسانە (دۇزمۇن) بۆ خۆم پەيدا دەكەم، بەلام چى بکەم؟ ناتوانم (دۇست)اي ھەموو كەس بەم.

جياوازىي نیوان مىشىك و شتى دىكە ئەوهىي، شتى دىكە تا زۆر بە كارى بھېنىت، زووتر دەسویت، وەلى مىشىك، تا زۆرتر بە كارى بھېنىت، درەنگەر دەسویت. گەر خوازىياريت مىشىكت بەردەوام چالاک بىت، پېرىستە بەردەوام بىخەيە گەر و ھەميشە بە دواي زانىيارىي نوپەدا بگەرېتىت. ئەگەر نا، با تەمەنت لەزىر حەفتاشەوھ بىت، ھەر ئەگەرى ئەوه ھەيە خەلەفابىت، خەلەفابىت و ھەستت بىن نەكربىت، وەک چىن ئەگەرى ئەوه ھەيە ڪلاون بىت و ھەستت بىن نەكربىت.

(رەنگ) يش بەشى خۆى گرنگە، ئەگەر زىياد لە پېرىستە بايەخ بە رەنگىك بدهىت، لەو باشتە، بايەخ بە هیچ رەنگىك نەدەيت. بىن ئەوهى تۆ باسى خۆت كربىت، رەنگە رەنگى پۆشاكت، تۆمان بىن بناسىنېت. شىن نىشانە دلىنیاىي، ھىتمىنى، ئازادى و شتە بىن كۆتا يىيەكانە. سوور، رەمىزى ئەھۋىن و شۆرپى ھەزارانە. قاوهىي، ئاماڭىي بۆ نۆستالگىيا. زىردد، فىيل و ساختەمان وەبىر دېبىنېتەوھ. پەش، بە ماناي خەم، قىن و شەيدايى بۆ سېتكىس دىت. (رووناڭ) بېر حەزى لە رەنگى (تارىك)ا، تامەززۇمى رەنگى رەشه.

لە دەستووردا، پېرىستە مىللەت سەرچاوهى دەسەلات بىت، لە دەستوورى عىراقتدا شەرىعەت سەرچاوهىي. دەستوورى عىراقت كۆتى شەرىعەت دەكاتە گەردنى مىللەت، دەستوورى عىراقت كۆپىيائى شەرىعەتە و شەرىعەتىش سووك سەرنجى ڙن دەدات، دەستوورى عىراقت پەسەندىكراوى (سىستانى)يە و (سىستانى) يش سووك سەپىرى كورد دەكات. ئەوي دەستوورى عىراقت، پەسەند بکات، ڙن و كورد پەت دەكاتەوھ، كىلدان و ئاشۇور پەت دەكاتەوھ، ئىزىدى و كاكەيى پەت دەكاتەوھ.